

POLITIKERSPØRGSMÅL

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon +45 38 66 50 00
Direkte 38605545
Web www.regionh.dk

Dato: 15. maj 2018

Spørgsmål nr.: 052-18

Dato: 9. april 2018

Stillet af: Anne Ehrenreich og Peter Frederiksen

Besvarelse udsendt den: 15. maj 2018

Spørgsmål:

I lyset af DRs detektorprogram om Letbanen den 5. april 2018 skal vi bede om en redegørelse for fakta i sagen. Fremkom udsendelsen med nye fakta, som ændrer det beslutningsgrundlag, som Regionsrådet havde ifm møderne i Regionsrådet henholdsvis den 2. marts og den 13. marts 2018? I bekræftende fald på hvilken måde? Og hvilke skridt må Regionsrådet tage for at følge op på udsendelsen og klargøre situationen over for borgerne?

Svar:

Angående DR Detektor og eventuelt nye fakta

DR Detektors program 5. april omhandler en rapport, hvor konsulenthuset Copenhagen Economics vurderer, ”om den samfundsøkonomiske beregning af Hovedstadens Letbane fra 2013 stadig kan siges at være retvisende”. Baggrunden var ønsket om, at undersøge om forudsætningerne i den samfundsøkonomiske beregning havde ændret sig på de fem år, der var gået, siden letbanen blev besluttet.

Administrationen i Region Hovedstaden modtog den endelige rapport fra LOOP CITY til de involverede kommuner og regionen d. 16. januar 2018.

Rapporten fra Copenhagen Economics var uden talangivelser og nye samfundsøkonomiske beregninger, og administrationen vurderede derfor, at rapporten ikke fremkom med nye fakta med betydning for beslutningsgrundlaget bag letbanen i regionen, og at rapporten ikke havde konsekvenser for økonomien i projektet eller risiko i forbindelse med anlægget af letbanen.

Rapporten vurderedes derfor ikke relevant for regionsrådets drøftelse og efterfølgende godkendelse d. 30. januar 2018 af det økonomiske grundlag for gennemførelsen af letbane langs Ring 3 – dvs. budget og finansieringsmetode til selve anlægget.

Regionsrådets ekstraordinære møde d. 2. marts 2018 handlede udelukkende om vedtægtsændringerne i Hovedstadens Letbane I/S som følge af statens udtræden af selskabet.

Der har ikke været yderligere sager om letbanen til behandling i regionsrådet siden det ekstraordinære møde d. 2. marts 2018.

Beslutningsgrundlag i regionen

Grundlaget for Region Hovedstadens og de øvrige parter beslutning om at bygge Hovedstadens Letbane var "Udredning om letbane på Ring 3". Denne udredning viser blandt andet, at letbanen havde en samfundsøkonomisk negativ gevinst på 8,4 mia. kr.

Regionsrådet godkendte d. 16. april 2013 principaftale og grundlag for etablering af letbanen langs Ring 3. Heri indgik den nævnte beregning af de samfundsøkonomiske konsekvenser. Derudover indgik: *"Udredningen indeholder en vurdering af samfundsøkonomien. Imidlertid kan mange af de gevinster, som letbanen medfører, ikke prissættes med den anvendte metode. For eksempel er der ingen metode til at beskrive værdien af byudviklingspotentialet og regionens konkurrenceevne, som letbanen i høj grad bidrager til. Samfundsøkonomien for letbanen er derfor negativ ligesom for mange tilsvarende kollektive trafikprojekter."*

Opfølgning på udsendelsen

Rapporten er lagt op på regionens hjemmeside umiddelbart efter, at den blev modtaget i januar 2018.

På baggrund af DR Detektors udsendelse med kritik af korrespondancen mellem Copenhagen Economics og LOOP CITY, har begge parter udsendt en pressemeddelelse, som redegør for den kritik, der frembringes i udsendelsen. Begge pressemeddelelser er vedlagt dette svar.

Det er administrationens vurdering, at LOOP CITY og Copenhagen Economics har redegjort fyldestgørende for kritikken over for offentligheden i de to pressemeddelelser.

NYHEDER

RENE LINJER I LETBANEØKONOMI

6. april 2018

Pressemeddelelse:

ALLE VED, AT KOLLEKTIV TRAFIK KOSTER PENGE. ALLIGEVEL MENER FORMANDEN FOR LOOP CITY, TRINE GRÆSE, AT LETBANEN SAMLET SET ER EN KÆMPE GEVINST FOR BORGERE OG VIRKSOMHEDER I HOVEDSTADSOMRÅDET.

Formanden for LOOP CITY-samarbejdet om byudvikling langs letbanen, Gladsaxes borgmester Trine Græse mener, at letbanen er en god investering og understreger, at det notat som nævnes i DR-programmet Detektor ikke har været en del af beslutningsgrundlaget for letbanen.

Letbanen er en gammel beslutning

Grundlaget for, at et politisk flertal i 11 kommuner langs Ring 3, Region Hovedstaden og samtlige partier i Folketinget i 2013 besluttede at bygge Hovedstadens Letbane, var "Udredning om letbane på Ring 3". Denne rapport viser blandt andet, at letbanen på det tidspunkt i 2013, hvor den blev besluttet, havde en samfundsøkonomisk negativ gevinst på 8,4 mia. kr. Samtidig besluttede man, at hvis letbanen så ud til at blive dyrere end forventet, så kunne parterne nå at springe fra, når man kendte prisen.

I slutningen af 2017 bad LOOP CITY, som er et samarbejde om strategisk byudvikling i letbanekommunerne, konsulenthuset Copenhagen Economics om at vurdere, "om den samfundsøkonomiske beregning af Hovedstadens Letbane fra 2013 stadig kan siges at være retvisende", som der står i indledningen til rapporten. Årsagen var, at man gerne ville vide, om forudsætningerne i den samfundsøkonomiske beregning havde ændret sig på de fem år, der var gået, siden letbanen blev besluttet.

Kollektiv trafik koster penge

Det er alment anerkendt, at den model, som man bruger i Danmark til udregne den samfundsøkonomiske gevinst ved infrastrukturprojekter, betyder, at kollektiv trafik som letbaner, S-tog og metroer næsten altid giver underskud.

-Allerede da vi besluttede at bygge letbanen, kendte vi de samfundsøkonomiske beregninger, som i disse dage bliver trukket frem igen og igen. Notatet fra Copenhagen Economics blev udarbejdet i 2018. Derfor har dette notat ikke været brugt som beslutningsgrundlag for letbanen, og derfor er der heller ingen, der er blevet ført bag lyset, fortæller Trine Græse.

Samarbejde sikrer korrekte fakta

Detektor mener, at LOOP CITY i sin kontakt med konsulenthuset har forsøgt at manipulere med rapporten. Det mener formanden for koordinationsgruppen af kommunaldirektører, Gladsaxes kommunaldirektør Bo Rasmussen ikke, ligesom Copenhagen Economics helt kan afvise, at man har ladet sig påvirke til at ændre på konklusioner i notatet. Bo Rasmussen skrev følgende til LOOP CITY-sekretariatet, inden arbejdet med notatet gik i gang: "Det er vigtigt, når der lægges nye tal ind i forudsætningerne, at vi kan stå på mål for de tal, der anvendes. Vores strategi i projektet er, at vi arbejder fagligt troværdigt". – Det er helt naturligt, at man som bestiller får en rapport til kommentering undervejs, for at sikre, at fakta er korrekte. Og så er det konsulenthuset, der med sin faglighed vurderer, hvordan den endelige rapport skal se ud. Sådan har det også været i dette tilfælde, siger Bo Rasmussen.

Trængslen stiger mere end forventet

Tirsdag 13. marts offentliggjorde en ekspertgruppe, nedsat af Transportministeriet, en rapport, som var endnu et argument for at bygge Hovedstadens Letbane. Rapporten viser, at trængslen i storbyerne forventes at blive fordoblet frem mod 2030. Ekspertene peger på skinnebårne løsninger som metro, S-tog og letbaner som løsningen omkring de store byer, og her er letbaner de billigste blandt de skinnebårne.

[Letbanen som vækstmotor](#)

Del på:

Svar til DR Detektor vedr. notatet ”The Greater Copenhagen Light Rail”

Copenhagen Economics

5. april 2018

[Detektor] spørger til forskellen mellem udkastet til notat om forudsætninger for Letbanen sendt 21. december 2017 og den offentliggjorte udgave dateret 15. januar 2018. Vi har *ikke* ændret notatets konklusioner. I udkast såvel som i det endelige notat konkluderer vi følgende: *”Samlet er der således sket en række ændringer, som i overvejende grad trækker i retning af at kunne forbedre projektets samfundsøkonomi”* og *”Den oprindelige samfundsøkonomiske beregning fra 2013 giver derfor ikke nødvendigvis et retvisende billede af projektets samfundsøkonomi i dag.”*

Både udkast og notat henviser til udredningsrapporten fra 2013. I både udkast og det endelige notat peger vi på nogle forudsætninger, som er ændret siden analysen fra 2013. Nogle trækker i den ene retning, andre i den anden retning. I både udkast og det endelige notat nævnes de præcis samme faktorer og med samme vurdering af deres forventede indvirkning. Indholdet og konklusionen i det endelige notat og udkastet er den samme, nemlig at en række faktorer har ændret sig, og at den oprindelige samfundsøkonomiske beregning fra 2013 ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af projektets samfundsøkonomi.

[Detektor] spørger også til en tidligere fase i arbejdet omkring beregninger af de såkaldte bredere effekter. Dette arbejde er ikke færdiggjort og derfor ikke afrapporteret. Dette arbejde kunne ikke færdiggøres af to årsager. Dels fordi dele af de nødvendige modeldata ikke kunne stilles til rådighed (hvilket er en forudsætning i vores opgavebeskrivelse). Og dels fordi vores gennemgang af 2013-rapporten viste en række ændrede forudsætninger, jf. notatet, hvilket ville kræve en omfattende opdatering af grundanalysen i udredningsrapporten fra 2013. På den baggrund har vi anbefalet LOOP CITY, at disse opdateringer gennemføres og at beregningerne af de bredere økonomiske effekter færdiggøres, således at der foreligger et opdateret beslutningsgrundlag.

Samlet kan vi gentage det vi allerede har sagt, nemlig at notatet peger på nogle ændringer siden den samfundsøkonomiske beregning i 2013, hvilket rejser behov for en genberegning, og at notatet ikke siger noget om, hvorvidt Letbanen er en samfundsøkonomisk god investering eller ej.